

**PRZEDMIOTOWY ZASADY OCENIANIA Z RELIGII W KLASACH IV-VIII
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
I SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ**

W ZESPOLE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

W DZIERŻĄZNIE

Przedmiotowy system oceniania z katechezy kreśla zasady oceniania i klasyfikowania uczniów w Zespole Kształcenia i Wychowania w Dzierżąźnie został opracowany na podstawie *Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach* zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w dniu 9 czerwca 2010 (nr programu AZ-2-01/10) i jest zgodny z Rozporządzeniem MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

Ocenę z religii ustalamy w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze.

KONTRAKT:

1. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia występuje w całym procesie katechizacji.
2. Uczeń, który opuścił 1/3 zajęć w semestrze musi je zaliczyć(np. w przypadku zagrożenia ocena niedostateczną)
3. Sprawdzanie osiągnięć ucznia dokonywana jest różnymi metodami: odpowiedzi ustnej, testów wiadomości i umiejętności.
4. Uczeń ma prawo być dwa razy w semestrze nieprzygotowany do lekcji(brak zeszytu ćwiczeń), o nieprzygotowaniu uczeń informuje nauczyciela na początku katechezy
5. Katecheta ma prawo sprawdzić umiejętność uczestnictwa uczniów w liturgii Kościoła
6. Sprawdziany są obowiązkowe przynajmniej raz w semestrze. Jeżeli uczeń nie mógł go napisać z przyczyn losowych, może to zrobić w innym terminie za zgodą obydwu stron. Sprawdzian powinien być zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem.
7. Uczeń może poprawić sprawdzian w terminie wspólnie ustalonym z katechetą(w przeciągu dwóch tygodni). Do dziennika wpisuje się obie oceny, przy czym bierze się pod uwagę ocenę wyższą.
8. W przypadku nieobecności ucznia w szkole powinien on we własnym zakresie uzupełnić wiadomości oraz brakujące notatki
9. Uczeń ma prawo do oceny za prace dodatkowe- uczestnictwo w konkursach, olimpiadach czy aktywny udział w życiu parafii
10. zeszyt ucznia sprawdzany jest raz w semestrze(systemaryczność i estetyka)

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodzicom na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.

Prowadzenie zróżnicowanych form i rodzajów kontroli:

1. Kontrola wstępna (dokonanie diagnozy wiedzy i umiejętności w początkowej fazie kształcenia).
2. Kontrola bieżąca (sprawdzanie w trakcie trwania procesu kształcenia).
3. Kontrola końcowa (dotyczy zakończonego etapu kształcenia).
4. Kontrola dystansowa (zbadanie trwałości wyników po pewnym okresie od zakończenia procesu).

Metody kontroli i ocen:

1. Konwencjonalne (bieżąca kontrola, prace pisemne, posługiwanie się książką, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.).
2. Techniczne sposoby kontrolowania procesu dydaktycznego (kontrola i ocena przy pomocy zróżnicowanych zadań testowych).

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.

Wymiar oceny:

1. **Dydaktyczny**- wynika z programów nauczania, mierzona przede wszystkim testami kompetencji(wiedza, umiejętności, aktywność, praca na lekcji)
2. **Spoleczno- dydaktyczny**-określa postawy i cechy osobowościowe ucznia, jego funkcjonowanie w grupie, emocjonalne zaangażowanie, wynikające np. z trudności rodzinnych.
3. **Dydaktyczno- prognostyczna**- powinna informować o stopniu znajomości zagadnienia niekoniecznie w oparciu o program wyłącznie szkolny. Jest również pomocna przy planowaniu czynności nauczyciela, informuje także o przyszłych wynikach ucznia na podstawie bieżących ocen dydaktycznych.
4. **Sterująco- metodyczna**- powinna uzmysłwić nauczycielowi konieczność zmiany lub kontynuacji metod pracy z uczniem
5. **Psychologiczna**- powinna obejmować kontekst zdrowia psychicznego i fizycznego ucznia.
6. **Wychowawcza**- powinna uwzględniać zaangażowanie, staranność, wkła pracy, warunki środowiskowe itp.
7. **Selektywna**- powinna odróżniać uczniów dobrze przygotowanych do dalszej nauki od tych którzy tej umiejętności jeszcze nie posiadli.
8. **Spoleczna**- powinna kształtować stosunki w klasie i określić przygotowanie i predyspozycje ucznia do dalszej nauki, pracy.

- ocena nie może spełniać funkcji represyjnej, powinna być wspierająca dla ucznia

- katecheta jest zobowiązany do przestrzegania zasady jawności w wystawianiu ocen.

- wystawianie ocen z odpowiedzi ustnej oraz odczytywanie ocen z prac pisemnych nie może być komentowane na forum klasy w sposób drażliwy dla ucznia

- jedyną podstawą do wystawienia oceny śródrocznej i rocznej są kontrole uczniów prowadzone systematycznie i rozłożone systematycznie na cały okres nauki

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.

3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
6. Postawa.

Przedmiot oceny z religii zawiera kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim. Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Cele oceniania:

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
3. Pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju.
4. Systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ocenie podlegają:

1. Pisemne prace kontrolne i kartkówki.
2. Odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji.
3. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
4. Znajomość podstawowych prawd wiary (katechizmu).
5. Prowadzenie zeszytu ucznia.
6. Znajomość wybranych piosenek.
7. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności.
8. Korzystanie z Pisma świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
9. Postawy wskazujące na potrzebę wartościowania.
10. Inne formy aktywności ucznia:
 - praca w grupie (udział w dyskusji, prezentowanie efektów pracy zespołu),
 - aktywność na zajęciach lekcyjnych,
 - udział w olimpiadach, konkursach.

Zasady oceniania

1. Nauczyciel religii na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznej i rocznej (semestralnej) ocenie klasyfikacyjnej wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej.

2. **Oceny cząstkowe** – semestralne i końcoworocznej – wyrażone są według skali:

- 99-100% maksymalnej liczby punktów - celujący (6),
- 90- 98% maksymalnej liczby punktów - bardzo dobry (5),
- 89-75% maksymalnej liczby punktów - dobry (4),
- 74-50% maksymalnej liczby punktów - dostateczny (3),
- 49-30% maksymalnej liczby punktów - dopuszczający (2),
- 29-0% maksymalnej liczby punktów - niedostateczny (1).

3. Waga ocen:

Odpowiedź ustna (również modlitwy) – 6

Udział w konkursie (Etap szkolny)-4

Udział w konkursie (powiatowy lub gminny))-5

Udział w konkursie (Etap wojewódzki)- 6

Aktywność na lekcji – 3

Sprawdzian – 6

Kartkówka – 4

Ocena za zeszyt - 6

3. W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.
4. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów). Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel religii uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.
5. Pisemne prace kontrolne przeprowadzane są dwa razy w ciągu semestru. Obejmują więcej niż trzy jednostki lekcyjne. Zapowiedziane są co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, a sprawdzane są przez nauczyciela do dwóch tygodni. Natomiast zakres materiału kartkówek powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy.. Na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów) sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia z religii są udostępniane do wglądu z koniecznością zwrotu .
6. Odpowiedzi ustne objęte są zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do odpowiedzi (bez konsekwencji)..
7. Kontrola znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana jest podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
8. Zeszyt ucznia (ćwiczenia) sprawdzany jest według ustaleń nauczyciela. Przynajmniej jeden raz w semestrze przeprowadzana jest kompleksowa ocena zeszytu.
9. Promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z **możliwością poprawiania** ocen niedostatecznych. W uzasadnionych sytuacjach poprawianie może

odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub końcoworocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.

10. Przed rocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel religii jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej dla niego rocznej (semestralnej) ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych w terminie i formie określonych w statucie szkoły.
11. Ocena śródroczna i roczna nie ma charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile prezentacja ich przejmie formę wypowiedzi ustnej oraz innych form pracy o charakterze samodzielnym.
12. Uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień.
13. Laureaci konkursów przedmiotowych z religii o zasięgu wojewódzkim (diecezjalnym), międzywojewódzkim i ogólnopolskim otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną. Uczeń, który tytuł laureata ww. konkursów bądź laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej uzyskał po ustaleniu albo uzyskaniu rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, otrzymuje celującą końcową ocenę klasyfikacyjną z religii.
14. Uczeń może nie być klasyfikowany z religii jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na zajęcia z religii w szkolnym planie nauczania. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny z religii.
15. Egzamin klasyfikacyjny z religii zdaje również uczeń:
 - realizujący, na podstawie odrębnych przepisów, indywidualny tok nauki;
 - spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
17. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej z przedmiotu winna być przekazana uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) na miesiąc przed klasyfikacją. Nauczyciel religii przedstawia możliwości poprawy oceny poprzez uzupełnienie niezbędnych wiadomości i umiejętności.
18. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej (semestralnej) uzyskał ocenę niedostateczną z religii może zdawać egzamin poprawkowy.
19. W oddziałach integracyjnych śródroczną i roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z religii dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne.

Nauczyciel religii jest zobowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie ww. wymaganiom.

Warunki uzyskania ocen z religii

(Ocenę wyższą może otrzymać uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym)

Celująca:

-uczeń nie tylko spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, ale posiada pełną wiedzę określoną programem nauczania

- wyróżnia się aktywnością w grupie katechetycznej
- aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (stowarzyszenia, ognisko misyjne, kółko różańcowe)
- twórczo rozwija własne uzdolnienia
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, potrafi zastosować je we własnym życiu
- wypowiada się logicznie i wyczerpująco na dany temat
- bierze czynny udział w przygotowaniu liturgii Mszy Świętej, w przygotowaniu nabożeństw, misterii, odpustów parafialnych
- wyróżnia się w kształtowaniu postawy otwartości, służby bliźniemu, wrażliwości sumienia, uprzejmości życzliwości
- osiąga sukcesy w konkursach religijnych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia

Bardzo dobra:

- Uczeń jest zdyscyplinowany, posiada uzupełniony zeszyt, potrafi samodzielnie objaśnić i powiązać w całość wiadomości z programu nauczania
- posiada bardzo dobrą znajomość katechizmu, bierze czynny udział w katechezie
- opanował w zakresie bardzo dobrą wiedzę i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami
- chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie
- zachowuje szacunek dla świętych przedmiotów, miejsc i znaków religijnych
- chętnie uczestniczy w życiu parafii (liturgia, rekolekcje, odpust)
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów
- przejawia postawę apostołską, wyrażając na zewnątrz swoją wiarę

Dobra:

- uczeń posiada uzupełniony zeszyt, potrafi odpowiedzieć samodzielnie na wszystkie pytania związane z tematem katechezy, posiada znajomość katechizmu, przejawia aktywność na zajęciach
- opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej
- nie opanował w pełni wiadomości określonym programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym
- zna podstawowe modlitwy i prawdy wiary, rozumie je i ustnie wyjaśnia
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości, potrafi samodzielnie odpowiedzieć na wszystkie pytania związane z tematem katechezy
- zachowuje szacunek dla świętych przedmiotów, miejsc i znaków religijnych
- uzyskuje stałe, dobre postępy podczas prowadzonych zajęć
- nie zaniedbuje uczestnictwa w katechezie, do której stara się być przygotowanych
- uczesniczy w rekolekcjach i życiu parafii(czasami)

Dostateczna:

- uczeń prowadzi notatki, wykonuje zadania, potrafi odtworzyć z pamięci wnioski z lekcji
- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy
- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki
- nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem
- nieregularnie uczęszcza na katechezę
- wykonanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia (niestarannie prowadzony zeszyt, brak notatek)
- nie bierze udziału w życiu parafii, w różnych formach duszpasterstwa

Dopuszczająca:

-uczeń jest obecny na lekcji, słucha, nie przeszkadza w prowadzeniu katechezy

-zdobyte wiadomości są niewystarczające na uzyskanie przez ucznia ogólnej wiedzy religijnej

- zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary
- dysponuje minimalną wiedzą z zakresu materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są braki
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy katechety
- niechętnie bierze udział w katechezie
- często opuszcza katechezę
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu i katechety.

Niedostateczna:

-uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą

- odmawia wszelkiej współpracy
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu, wiary i katechety.
- Nie jest w stanie rozwiązać(wykonać) zadań o niewielkim stopniu trudności
- nie odzwierciedla znajomości życia chrześcijańskiego(lekceważący stosunek do Kościoła i religii)
- postawa budzi zastrzeżenia (jest anty świadectwem)